

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ (5)

Π Ε Ρ Ι Β Α Λ Λ Ο Ν

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

1] Όλα τα σημαντικά γεγονότα που διαδραματίζονται αυτή τη στιγμή σε όλο τον πλανήτη έχουν μια αδιαμφισβήτητη περιβαλλοντική διάσταση. Οι καμπάνες και οι σειρήνες της προειδοποίησης για την κατάρρευση του παγκόσμιου οικοσυστήματος ηχούν εδώ και πολλά χρόνια.

2] Είναι σαφές ότι, προκειμένου να διατηρήσουμε μέρος της υγείας του παγκόσμιου οικοσυστήματος, θα πρέπει να συναινέσουμε στη ριζική αλλαγή κυρίαρχων όψεων των πολιτικοοικονομικών συστημάτων εντός των οποίων ζούμε. Το κυρίαρχο πρότυπο παραγωγής και κατανάλωσης, το κυρίαρχο αναπτυξιακό πρότυπο, ο κυρίαρχος καταμερισμός πόρων, εργασίας και κεφαλαίου σε παγκόσμια κλίμακα θα πρέπει να τροποποιηθούν ριζικά, αν η ανθρωπότητα επιθυμεί ειλικρινά τη διάσωση του πλανητικού οικοσυστήματος και του ίδιου του ανθρώπινου είδους. Λιγότερη κατανάλωση, μηδενική σπατάλη, περισσότερη σκέψη πριν από την αγορά, περισσότερη σκέψη κατά τη χρήση, αποφασιστικότητα για τη διαχείριση, περισσότερη αλληλεγγύη, περισσότερη δέσμευση να συμβάλλουμε στη συνολική αλλαγή που θα ανακόψει την καταστροφική πορεία που επιφυλάσσει το ανθρώπινο είδος για το περιβάλλον, είναι κάποιες προτάσεις που μπορεί να βοηθήσουν.

3] Οι αλλαγές στην καθημερινή μας συμπεριφορά δεν είναι εύκολες ούτε επιθυμητές. Επιβάλλεται να γίνουν, για να διασωθεί το περιβάλλον. Για να γίνουν οι αλλαγές αυτές, όμως, μέρος της καθημερινής πρακτικής του ανθρώπου, μία είναι η πιο ασφαλής και δημοκρατική στρατηγική και ονομάζεται εκπαίδευση. Εκπαίδευση για το περιβάλλον, εκπαίδευση για τη βιωσιμότητα, εκπαίδευση για την αειφορία. Πολύ σύντομα το κεντρικό κράτος, οι περιφέρειες, οι δήμοι, οι κοινότητες θα

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ :

Καραγεωργόπουλος Γιώργος, Ζιζώζιας Άρης
Δεσλή Αναστασία, Γαργάλα Ανδρομάχη
Κατσιώτης Κωνσταντίνος

κληθούν να λάβουν αποφάσεις και να διαχειριστούν εξαιρετικά σοβαρά ζητήματα που έχουν σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος (διαχείριση απορριμμάτων, διαχείριση της διαρκούς κυκλοφοριακής συμφόρησης, διαχείριση της ανεπάρκειας ηλεκτρικής ενέργειας, διαχείριση των καυσώνων, διαχείριση της ανεπάρκειας πόσιμου νερού κ.τ.λ.).

Δημήτρης Καλαϊτζίδης
Ελευθεροτυπία

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

1]Το περιβάλλον: ο κόσμος μας, η ζωή μας! Στον 21ο αιώνα προβάλλει έντονη -όσο ποτέ άλλοτε- η ανάγκη για την προστασία του περιβάλλοντος. Η επιστήμη έχει αποδείξει, με αδιαμφισβήτητα στοιχεία, ότι η ανθρωπότητα απειλείται από μεγάλες περιβαλλοντικές καταστροφές, με κυριότερη, την κλιματική αλλαγή. Αρχικά, η ραγδαία εξέλιξη και πρόοδος της τεχνολογίας με τις βιομηχανοποιημένες ζώνες και τη ρύπανση της ατμόσφαιρας σε παγκόσμιο επίπεδο έχει σαν συνέπεια την κλιματική αλλαγή. Επιπλέον, η συγκέντρωση του πληθυσμού στα ήδη μεγάλα αστικά κέντρα επιβαρύνει ακόμα περισσότερο την ατμόσφαιρα, ενώ η υπεράντληση υδάτων, η εντατική χρήση λιπασμάτων και η ύπαρξη χιλιάδων ανεξέλεγκτων χωματερών πολλαπλασιάζουν το πρόβλημα. Επομένως, είναι απαραίτητο να αναζητηθούν παγκοσμίως λύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος. Η καλλιέργεια της οικολογικής συνείδησης και ο σεβασμός στη φύση, η χρησιμοποίηση εναλλακτικών και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας (αιολική, ηλιακή κ.ά.), η ανακύκλωση, η χρήση φίλτρων στα εργοστάσια και ο βιολογικός καθαρισμός των αποβλήτων αποτελούν μερικούς από τους τρόπους αντιμετώπισης της οικολογικής καταστροφής.

2]Οι περισσότεροι άνθρωποι σε παγκόσμιο επίπεδο, αγνοούν το σοβαρό ζήτημα της ρύπανσης του περιβάλλοντος. Έχουν, ωστόσο, μεγάλη ευθύνη, καθώς ο μεγάλος στόχος για την ανθρωπότητα είναι να εξασφαλίσει μία ποιοτική ζωή, προστατεύοντας παράλληλα τα φυσικά συστήματα, τα οποία μας παρέχουν τους αναγκαίους πόρους για τη διατήρηση της ζωής πάνω στη γη.

Σταμάτης-Στυλιανός Βλάχος 26/8/2018
www.vimaonline.gr (διασκευασμένο άρθρο)

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ :

Καραγεωργόπουλος Γιώργος, Ζιώζιας Άρης
Δεσλή Αναστασία, Γαργάλα Ανδρομάχη
Κατσιώτης Κωνσταντίνος

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Η ζωή είναι εκεί, εδώ απλώς χάνεται

Η ζωή είναι εκεί, εδώ απλώς χάνεται

Το οροπέδιο πάλλευκο. Το χιόνι είχε καλύψει τα πάντα. Γέμιζε την ψυχή, ελευθέρωνε το νου και γλύκαινε την καρδιά. Δίπλα από το ποτάμι οι ιτιές γερμένες, τα πλατάνια αγέρωχα και οι βελανιδιές με λίγα ξεχασμένα φαιοκόκκινα φύλλα, σε καλούν να πας κοντά. Να δεις, να ακούσεις το φύσημα του παγωμένου αγέρα, να νιώσεις το κελάρισμα του νερού, να πατήσεις το χιόνι που σκεπάζει τα φύλλα, να νιώθεις πως πετάς. Να ξεφύγεις, να γίνεις ένα με τα πουλιά, που σκίζουν τον αγέρα, κελαηδούν και κάνουν τον τόπο ακόμα ομορφότερο. Σμήνη σπουργιτιών να τιτιβίζουν ακατάπαυστα και να ξεσηκώνουν το πρωινό!

Και εκεί στη μέση του κάμπου, ένα απομεινάρι δάσους από βελανιδιές. Περίπου χίλια δένδρα, πυκνά το ένα δίπλα στο άλλο, σε πάνε αλλού. Εξ αυτού του λόγου γλίτωσαν στην εποχή της ξεχέρωσης και της αύξησης των καλλιεργούμενων γαιών. Είναι οι εικόνες τόσο δυνατές που ταλαντεύουν και τον πιο δογματικό υπερασπιστή της πολύβουης ζωής των πόλεων. Είναι τα σήματα της φύσης τόσο διεγερτικά που θα ξεσήκωναν ακόμη και τον πιο αλλοτριωμένο αστό, που νομίζει ότι ζει καταναλώνοντας χωρίς συστολή σ' αυτή την τερατούπολη ό,τι ξέμεινε στον κόσμο.

Με τη σκέψη και μόνο ότι αυτός ο τόπος σε λίγα χρόνια μπορεί να είναι νεκρός, πληγωμένος από την παρουσία μας και την υπερεκμετάλλευση του φυσικού κεφαλαίου, σε πιάνει τρέλα. Αντιλαμβάνεται ο καθείς την απώλεια.

Ρύπανση, φυτοφάρμακα, σκουπίδια, λύματα του πολιτισμού μας, φωτιές, επεμβάσεις, παραγωγικές δραστηριότητες, ξοδεύουν το κεφάλαιο της φύσης. Απογυμνώνουν το περιβάλλον, περιορίζουν εν τέλει τη ζωή μας. Και ο άνθρωπος συνεχώς, αυτοπεριορίζεται, για να κλειστεί, τέλος, στον μυστικοπαθή και σκοτεινό εσωτερικό του κόσμο, που τον μετατρέπει σε ψυχολογικό ράκος. [...]

Αντώνης Καρακούσης

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α'

A1. Να αποδώσετε περιληπτικά, σε 70 περίπου λέξεις, τις σημαντικότερες αλλαγές, όπως παρουσιάζονται στο **Κείμενο 1**, που είναι ανάγκη να πραγματοποιηθούν στα πρότυπα συμπεριφοράς και στην καθημερινή μας ζωή, προκειμένου να διατηρήσουμε μέρος της υγείας του παγκόσμιου οικοσυστήματος.

[Μονάδες 20]

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ :

**Καραγεωργόπουλος Γιώργος, Ζιώζιας Άρης
Δεσλή Αναστασία, Γαργάλα Ανδρομάχη
Κατσιώτης Κωνσταντίνος**

ΘΕΜΑ Β'

Β1. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση για κάθε μια πρόταση που σας δίνεται από το **Κείμενο 2** (χωρίς να κάνετε αναφορά σε χωρία των κειμένων):

1. Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει:
A. Την οικονομική εξέλιξη του ανθρώπου.
B. Κάθε πτυχή της ανθρώπινης ζωής.
Γ. Τους κατοίκους των αστικών κέντρων.

2. Η κλιματική αλλαγή προκύπτει από :
A. Τη διάβρωση του εδάφους, την ερημοποίηση, τις ανεξέλεγκτες εξορύξεις.
B. Την πρόοδο της τεχνολογίας, τη βιομηχανοποίηση, τη ρύπανση της ατμόσφαιρας.
Γ. Την υπεράντληση υδάτων, τη χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων.

3. Η προστασία του περιβάλλοντος απασχολεί:
A. Ολόκληρη την Ευρώπη.
B. Όλες τις πόλεις της Ελλάδας.
Γ. Ολόκληρο τον πλανήτη.

4. Το ζήτημα της ρύπανσης του περιβάλλοντος το αγνοεί :
A. Η παγκόσμια κοινότητα στο σύνολό της
B. Οι περισσότεροι άνθρωποι των δυτικών κοινωνιών..
Γ. Η πλειονότητα του παγκόσμιου πληθυσμού.

5. Ο άνθρωπος πρέπει να επιδιώξει:
A. Να ζει με ποιότητα.
B. Να ζει με ανέσεις.
Γ. Να ζει με ήθος.

[Μονάδες 15]

Β2. Να εντοπίσετε τη συλλογιστική πορεία (πορεία σκέψης του αρθρογράφου) στην τρίτη παράγραφο του **Κειμένου 1**. Να αιτιολογήσετε την άποψή σας.

[Μονάδες 5]

Β3. i Να εντοπίσετε τον τρόπο με τον οποίο επιτυγχάνεται η μετάβαση από την πρώτη στη δεύτερη παράγραφο του **Κειμένου 1**.

[Μονάδες 2,5]

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ :

Καραγεωργόπουλος Γιώργος, Ζιώζιας Άρης
Δεσλή Αναστασία, Γαργάλα Ανδρομάχη
Κατσιώτης Κωνσταντίνος

B3. ii "Η καλλιέργεια... καταστροφής" (1^η παράγραφος - **Κείμενο 2**): Τι επιτυγχάνει με τη χρήση του ασύνδετου σχήματος ο αρθρογράφος, ως προς το ύφος του Κειμένου;

[Μονάδες 2,5]

B4. Να εντοπίσετε τρία χαρακτηριστικά του επιστημονικού λόγου στο **Κείμενο 2**, αναφέροντας ένα χωρίο για κάθε στοιχείο. Ποια η σκοπιμότητα αυτών των επιλογών;

[Μονάδες 10]

ΘΕΜΑ Γ'

Αξιοποιώντας τρεις, τουλάχιστον, κειμενικούς δείκτες να αναφέρετε ποιο είναι το θέμα που θίγεται στο **Κείμενο 3**. Ποια είναι η δική σας τοποθέτηση;

[Μονάδες 15]

ΘΕΜΑ Δ'

Είδος : Άρθρο σε τοπική εφημερίδα, στο πλαίσιο αφιερώματος του τοπικού Τύπου στην Οικολογική Ενημέρωση.

Ιδιότητα : Είστε μαθητής / μαθήτρια Γ' Λυκείου και σας ζητείται να εκφράσετε τη γνώμη σας.

Θέμα : Λαμβάνοντας υπόψη τα δύο μη λογοτεχνικά κείμενα που διαβάσατε, αλλά και τις δικές σας εμπειρίες, παρουσιάστε τα βασικότερα αίτια που συνδέονται με την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος και αναφερθείτε σε μέτρα αντιμετώπισης και πρωτοβουλίες που καλούνται να αναλάβουν φορείς αγωγής, όπως η οικογένεια και το σχολείο, αλλά και η πολιτεία, προκειμένου να συμβάλλουν στην ευαισθητοποίηση όλων μας και στην προστασία της φύσης.

[Μονάδες 30]

